

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-622.02/5770665
Konu : Görüş (Hurda depoları hk.)

14/03/2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile Bakanlığımıza iletilen ... tarihli ve E... sayılı yazınızda, İlçeniz sınırları içerisinde bulunan her nevi hurda deposu faaliyet konulu işyerleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı talebiyle Başkanlığınıza başvuruda bulunduğu ve bahse konu işletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte ikinci sınıf gayrisihhi müesseseler kapsamında değerlendirildiği belirtilmiş olup Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin (d) bendinin “İkinci sınıf gayrisihhi müessese: Konutlardan ve insan ikametinin mahsus diğer yerlerden mutlaka uzak bulundurulmaları gerekmeyen, bununla birlikte müessesenin faaliyetinin gerektirdiği durumlarda izin verilmeden önce civarında ikamet edenlerin esenlik ve istirahatini hususunda konumu, tesisatı ve vaziyeti itibarıyla bir zarar vermeyeceğine kanaat oluşması için inceleme yapılması gerekli müesseseler” ve 26 ncı maddesinin “Bir gayrisihhi müessesenin, öncelikle kendi türündeki işyerlerine mahsus sanayi bölgesinde kurulması esastır.” hükümleri gereğince belediye sınırları içerisinde ruhsatlandırılıp ruhsatlandırılmayacağı, ruhsatlandırılacak ise izin verilmeden önce civarında ikamet edenlerin esenlik ve istirahatini hususunda konumu, tesisatı ve vaziyeti itibarıyla bir zarar vermeyeceğine kanaat oluşması için inceleme yapılmasından kastın ne olduğu hususlarında Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 4 üncü maddesi “3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.

- a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
  - b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
  - c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmünü,
- 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268 inci maddesi “Civarında ikamet eden halkın sıhhat ve istirahatini ihlal eden müesseseler ve atelyeler bu kanunun neşrinden itibaren, resmi müsaade istihsal edilmeksizin açılmaz.” hükmünü,
- 269 uncu maddesi ise “268 inci maddede zikredilen müesseseler ve atelyeler üç sınıfa tefrik olunur:

Birinci sınıf - Hususi meskenlerden behemehal uzak bulundurulmaları icap edenler.

İkinci sınıf - Hususi meskenlerden behemehal uzaklaştırılması icap etmemekle beraber müsaade verilmezden evvel civarında ikamet edenlerin sıhhat ve istirahatleri üzerine gerek tesisatları ve gerekse vaziyetleri itibarıyla bir mazarrat yapmayacağına kanaat husulü için tetkikat yapılması iktiza eden müesseseler.

Üçüncü sınıf - Meskenlerin yanında kalabilmekle beraber yalnız sıhhi nezarete tabi tutulması icap eden müesseselerdir.” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi “a) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,

b) Gayrisihhî müessese: Faaliyeti sırasında çevresinde bulunanlara biyolojik, kimyasal, fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden az veya çok zarar veren veya vermesi muhtemel olan ya da doğal kaynakların kirlenmesine sebep olabilecek müesseseleri,

c) Birinci sınıf gayrisihhî müessese: Konutlardan ve insan ikametine mahsus diğer yerlerden mutlaka uzak bulundurulmaları gereken müesseseleri,

d) İkinci sınıf gayrisihhî müessese: Konutlardan ve insan ikametine mahsus diğer yerlerden mutlaka uzak bulundurulmaları gerekmeyen, bununla birlikte müessesenin faaliyetinin gerektirdiği durumlarda izin verilmeden önce civarında ikamet edenlerin esenlik ve istirahatı hususunda konumu, tesisatı ve vaziyeti itibarıyla bir zarar vermeyeceğine kanaat oluşması için inceleme yapılması gerekli müesseseleri,

e) Üçüncü sınıf gayrisihhî müessese: Konutların ve insan ikametine mahsus diğer yerlerin yanında açılabilmesi için sihhî nezarete tabi tutulması yeterli olan müesseseleri,

...

(t) İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

17 nci maddesi “Gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Örnek 2’de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

23 üncü maddesi “İkinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müessese açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler; işin özelliğine göre bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kriterlere uygun olarak işyerini düzenledikten sonra bu Yönetmeliğin eki Örnek 2’de yer alan başvuru formunu doldurarak yetkili idareye ibraz eder.

Yetkili idareler, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihhî müesseseler için yapılacak beyan ve incelemelerde; insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemeleri esas alır.

Başvurunun öngörülen kriterlere uygun olarak doldurulduğunun tespiti halinde, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı beş gün içinde düzenlenerek ilgiliye verilir. İlgili, bu belgeye dayanarak işyeri açabilir.

...” hükmünü,

26 ncı maddesi “Bir gayrisihhî müessesenin, öncelikle kendi türündeki işyerlerine mahsus sanayi bölgesinde kurulması esastır.” hükmünü amirdir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri çerçevesinde, bir gayrisihhi müessesenin öncelikle kendi türündeki işyerlerine ait sanayi bölgesinde açılması gerektiği, bunun mümkün olmaması halinde gerekli tedbirler alınmak suretiyle farklı yerlerde müstakil olarak da açılabileceği, öte yandan Yönetmelikte yer alan “*civarında ikamet edenlerin esenlik ve istirahati hususunda konumu, tesisatı ve vaziyeti itibarıyla bir zarar vermeyeceğine kanaat oluşması için inceleme yapılması*” ifadesiyle kastedilenin, ikinci sınıf gayrisihhi müesseselere izin verilmeden önce yetkili idarelerce kanaat oluşturulmasında iş yerinin esenlik ve istirahati hususunda konumu, tesisatı ve vaziyeti itibarıyla insan sağlığına zarar verilmemesi, çevre kirliliğine yol açılmaması, yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelerin esas alınması zorunlu olduğundan açıklanan hususlar bakımından incelenmek suretiyle civarında ikamet edenlere bir zarar vermeyeceğine ilişkin İdareniz kanaati olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür